

1925 Oct 19

ગાંધી-હિંદ

1925

મો. ગાંધી

સા. ગાંધી

સા. ગાંધી

સા. ગાંધી

૨૨૨૨૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૪૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૦૧૨૫૮૦ હિંદ

વિષય ૬૩૬૮.૩.૩૬૮

Surat,

ગામલે-હિન્દ

છત્રમે નામી સાધરોંકે કલામોંકા બેસુલ ખબના (માયેને) ઉમદા
મગલ, કવાલીકા બરા મજમુઆ એકીકા ડીયા ગયા હય.

444 બહોતસા ફેરફારોંકે સાથ—
ત્રેકોંકે છપવકે ધબહાર કરનેવાલા હૈ
બુકસેલાર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ
ડેઠ બેગમપુરા આમલીશેરી—મુરત.

મુરત બરાનપુરી ભાગળ ભાણવાળી પોળમાં આવેલા 'શ્રી અનાવિલ
બંધુ' પ્રો. પ્રેસમાં ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

તીજવાર

આગસ્ટ ૧૯૨૫

ધર્મી કીતાબ કે-સખહકુકે મહકુજ હય—

COPY RIGHT BY C. M. SHAH.

કીમત સીક્રું દો આને.

સિધાપાઠ
ગાંધીસર્જન-સંગ્રહ

[૨]

“ જોગીકા બરન. ”—ચાર—બચત—

મજલે-રહમત બાન, અજમેર.

જોગીકા બરન હમને લીયા ચારકી ખાતીર,
મસજીદમેં બને મુલ્લાં તો મંદરમેં પુંજરી,
દરગાહોં મેં સબકહ નશીબન કે ગુમરી;
હર નગરીમેં ટુંઢા કીયા બન બનકે બીખરી,
કયા કયા ન કીયા મયને તેરે દીદારકી ખાતીર.—જોગીકા.

પંડીત બી જફરદાખા સેવાને બી ખુલાએ,
સયારે સનાસો કો બી દીન અપને દીખાએ;
હર અમીથો કામીથ સે વજહે બી પડાએ,
કયા કયા ન જતન કર ચુકા દીદારકી ખાતીર.—જોગીકા.

મજલુ કી તરહ ફિરતા હું આવાર હસા બન બન,
મશ આતરો હીજરાં મેં જલા જતા હે તન મન;
ઉસ ખુત કી મોહખતમેં બના શીકસે બરહમન,
મોબુદ રંગે હુથ મેરી ખુબાર કી ખાતીર.—જોગીકા.

ના કુચ મેં પાયા ન ઉસે બાજે અર્જ મેં,
ક્યાબેમેં બી ટુંઢા ઉસે કાશીકે મકાં મેં;
મસજીદ મેં મીલા ઐર ન મીલા કુએ ખુતામેં,
દર દર મંચ ફિરા અપને ખરીદદારકી ખાતીર.—જોગીકા.
મુદ્દત સે દીવો જાસે હું મંચ શયદા તુઢાર,
લીલ્લાહ ખુત્રા આતરો હીજરાં કો ચારા;
એથેન હુથ જતા હું દીદાર કી ખાતીર.—જોગીકા.

નધ, ગઝલ—“મેરે મૈલા યુલાલો મદીને મુઝે.”

મેરે મૈલા યુલાલો મદીને મુઝે, ગમે હીજ તો દેગા ન છનેમુઝે.

કાફલે વાલે સમ ગયે, મંચ હાથ મલતા રહે ગયા,

જન તડપતી રહે ગઈ—ઝોર દીલ મચલતા રહે ગયા;

લીયા સાથ ન અપને કાસીને મુઝે, મેરે મૈલા યુલાલો મદીને મુઝે.—૧

દેખીએ કીરમત મે લીખી હે બ્યારત યા નહીં,

દેખીએ રોઝે પે હજરત, યુલાલે હે યા નહીં;

ચોંઢી સોચ હં બારા મદીને મુઝે, મેરે મૈલા યુલાલો મદીને મુઝે.—૨

અય અજલ મત જન લે, પ્હે, જન બહોત મુઝકીલમે હે,

જન હું રોઝે પે પ્હે, અરમાન મેરે દીલમે હે;

કોઇ દીન અબી ઔર દે છને મુઝે, મેરે મૈલા યુલાલો મદીને મુઝે.—૩

હોંસે યા સાહીએ હૌસર યુલા લીકે મુઝે.

એક પાલા આમે જમજમ કા પીલા દીને મુઝે,
 પડે હીજમે પીને ન આંસુ મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૪
 ચા મોહું મદ મુસ્તફા તકસીન તો કીને મેરી,
 આતીશે દુરકત મેં જલતા હું, ખચર લીને મેરી;
 લગ ગએ માતકે આને પસીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૫
 શીકરે દુન્યા સેંકડો હય, એક હશરતે દીદાર હે,
 મય મુસાશીર હું અકેલા તેરી મદદ દરકાર હે;
 કોઇ રાહમેં છુટે ન છીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૬
 માર ઝાલા ધસ વતન ને, ઐર હિંદુસ્તાન ને,
 મુફલસી ને બેકસીને શોકને અરમાન ને;
 દીએ રંજયે રંજ સબીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૭
 આરમા થામે જમીન પકડે વતન રોકા કરે,
 મંચ ન ક્યરંગા ક્યરંગા કોઇ ચીખા કરે;
 કીયા યાદ હૈ મેરે નખીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૮
 અરકે હસરત રાત દીન આંખોસે મંચ બરસાઈગા,
 તુર ધનશા અલ્લાહ આંખોસે મંચ મદીને જલ્લગા;
 બેહી જાગે લોકે સશીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૯
મઝલે-નાઅત. તર્જે-કબાલી—

તવહીદકા ડંકા આલમમેં બજવા દીયા કમલીવાલેને.
 કુલ લાએલાહા ઇલ્લાહ, ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
 જબ, ચહરએ અનવર કમલીસે, ચમકાદીયા કમલીવાલેને.
 લીધેર ઘટામે સૂરજકો, શરમાદીયા કમલીવાલેને.
 કદિ એસે રંગીલેકે સદકે જાં, ઐર એસે હડીલેકે કુરખાં,
 હટ કરે પુઠાસે ઉમ્મતકો, બખ્શા દીયા કમલીવાલેને.

[૫]

અનન્યને ગમે મેહરાજની સખ વલ્લેલની છપ્પની ઉસપે મઝમ,
જન્નતકો હુરો ગીલમાં કો, તલપાદીયા કમલીવાલેને.
ઝુલફોંકી મહકને મસ્ત કીયા, ચિતવનકી ઝલકને દીલ છીના,
હરતરહકી બાંકી અઘઝોંસે, લુટવા દીયા કમલીવાલેને.
પીપીકે પ્યાલે કૈસરકે, હુંટીગે મઝે જી મરમરકે,
ધન્ના આતેના કલકોસર, ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
વોહ કમલી અજબ લાકીમતથી, કીસ નાઝસે હુકને સરપે ધરી,
સખ ઝરકે દોશાલે વાલેકો, ચરમા દીયા કમલીવાલેને.
જબ હકકી તરફસે ઉમ્મતકો, મેરાજની સખ ધનઆમ મીલા,
પુશહોકે ધમન કમલીકા, ફેલાદીયા કમલીવાલેને.
પુશકી તરી પેદા કરદી હરશાખ હરી પેદા કરદી,
મહોં બાગેજહાંમે રહમતકા બરસા દીયા કમલીવાલેને.
ગઝે અશંપે કુબ હુઆ હાંસીલ, અદલાહસે નકે હુઝે વાસીલ,
કયા જને પુદાકો નકર કયા સમઝાદીયા કમલીવાલેને.
ધસ્લામ મીલા, ધમાન મીલા, પઢનેકેલીએ કુરઆન મીલા,
જુહતકો જે કુછ દીલવાનાથા, દીલવાદીયા કમલીવાલેને.
મઝલે-જલીલે-કન્વાલી—

તલવાર ખીચકે પંજએ કાતીલમે રેહ ગઇ,
બીસમીલકી આરઝુ દીલે બીસમીલમે રેહ ગઇ.
ઝોંકા જબ આ ગયા કોઇ મઝલુકી આહકા,
લયલા તળપકે પરંદએ, મેહમીલ મેં રેહ ગઇ.
શીરતી રહી નીગાહમેં તસવીર યારકી,
આખીર્ ઉતરકે આગસે, વો દીલમે રેહ ગઇ.
મતીલકા હાથ-હાથ, રૂકાબી તો કબ રૂકા—

ચોડીસી જન જળ તને, ખીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
 અય તેજે નાઝ ઇતિનામી તેઝી ન ચાહીએ,
 દીઠારકી હવસ દીલે બીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
 અંજર ઇધર ખીચી-ઉધર આહે ખીચી મગર,
 ચોડીસી ચલકે બીસમીલ વ કાતીલ મેં રેહ ગઇ.
 ચલતી હે તેજે નાઝ-મઝે લુટલો જલીલ,
 કહેના ન શીર કબી કે હવસ દીલમેં રેહ ગઇ.

મઝલે-જલીલ, તજે-કબાલી—

જો દીલકો ખો ચુકે હંચ, વોહ દીલકો હુંદતે હંચ,
 હર દીલસે તંગ હોકર, કાતીલ કો હુંદતે હંચ.
 ક્યા ધુન હંચ જુસતજુકી, ચે બી ખખર નહી હંચ,
 દીલખરકો હુંદત હંચ-યા દીલકો હુંદતે હંચ.
 રાહે તલખમેં એસા ચા રહતા કોન હોગા,
 મનઝીલપે હમ પોચેકે મનઝીલકો હુંદતે હંચ.
 કાટે નહિ જો કટત, પુરકતમે દીન હમારે,
 અંજરકી જુસતજુમે કાતીલકો હુંદતે હંચ.
 જો જખમ દે ચુકે હંચ, જો લેનેકા હંચ કાશી,
 અબ કીસ લીએ વોહ અપને કાતીલકો હુંદતે હંચ.
 તુમને જો આપને રૂખસે પદા ઉઠા દીયા હંચ,
 તારે ફલકપે આહે, કામીલકો હુંદતે હંચ.
 અશ્વિરે ઇશક લાયલા-મજનુકે બનમે અખતક,
 ઉઠને હંચ જો બગોલે મહમીલકો હુંદતે હંચ.
 જો તીરે જો કમાકે જો દીલ શીકાર કરલે,
 હમ તો જલીલ એસે, કાતીલકો હુંદતે હંચ.

મગલે-મુઝતર-કંવાલી—

મીલનાયા તો મીલ જાતે, ઊંસ તુરે મુનરસે,
 ક્યું જાકે ચલે આગે, દરબારે મોહમદસે.
 અદલાહકે પસ્થેમે, વેહલતકે સીવા કયા હય,
 જો કુછ હમેં લેના હય, વો લેલેંગે મોહમદસે.
 રોઝે મે મોહમદકે મેને બ ખુદા દેખા,
 અશ્લાહકી આવાઝે આપ હસી મુમવંદસે.
 લીલ્લાહ મેરી તુરબતસે—ચુપ ચાપ ચલે જાવો,
 મર તુમને મુજે છેડા, કેહ દુ'આ મે મોહમદસે.
 અય બાદે સખા તુરબત, મોહતાજે મુરમત હય,
 મીટી મુજે યોડીસી, લાદે દરે આહમદસે.
 ક્યું ઝીકર ખુદા છેડા, અય મુનકરો તુરબતપર,
 કુછ જાત ન કરનેહી, તસવીરે મોહમદસે.
 મુઝતર મુજે તોખાકી, જીસ વક્તકે યાદ આપ,
 નીકલા મંચ જમર ચામેં, દુટે હવે મરકદસે.

મગલે-અકબર. તજે—કંવાલી.

ખુમહેં દરખ્તા રોઝમે વાતે કે સામને,
 મજબૂં ખડા હૈ ખૈમએ, લૈલા કે સામને.
 એક એક કો બખ્શવાએંગે મેહશરમેં હકસે વો,
 મુસુફકીબન પડી હૈ-જુલૈખા કે સામને.
 જલવે કે દેખને કે લીયે બી તો કોઇ હો,
 મુહસે નકાબ ઉલટ દીયા મુસાકે સામને.
 કયશા મુકામ કાફલેવાલે ચલે ચલો,
 ઠેરેંગે ચલકે જીસ સહેવાલા કે સામને.

[૮]

જસ મુરદકે ન હજરતે ઈસા જલા સકે.
લે આઓ ઉસકો મેરે મૌલાકે સામને.
કહે દીજયો સખી મેરી હાલત ઝરા ઝરા,
જના હો ગર તેરા-મેરે આપકા કે સામને.
શીર વો કરમ કરે ન કરે ઇખતીયાર હો,
હાં અકબર તું અરઝ કરતો ઝરા જાકે સામને.

ગઝલ-આશીક-તજ-કબાલી.

મુસકુરાતે જાતે હેં કુછ મુંહસે ફરમાનેકે બાદ,
ખીજલીયાં ચમકા રહે હેં ફુલ ખરસાનેકે બાદ.
કૌન હોતા હે દીલે અફસુરદાકા પુરસાને હાલ,
ફુલકી ખુશખુલી ઉડજાતી હે મુરઝાનેકે બાદ.
કબરમેં ક્યા ક્યાં ફરીશતોકો થા અરમાને સવાલ,
કુછ ન પુછા મુજસે તેરા નામ ખતલાનેકે બાદ.
ફુલ ચઢાયેંગે લહલ પર જીનસે ચે ઉમ્મીદ થી,
વોખી પથર રખ ગએ સીનેપે દફનાનેકે બાદ.
ઉંમર બરમેં દોહી ધડીયાં મુઝપે મુજરી હે કઠન,
આપકે આનેસે પહેલે આપકે જાનેકે બાદ,
તું દીયે જ સાકીયા પયમાના પયમાનેકે બાદ.
ખાત મતલબકી કહુંગા હોશમેં આનેકે બાદ.
સુખરે હોતા હે ઇનિશાન આફતે સેહનેકે બાદ,
રંગલાતી હે હીના પથરપે પીસજાનેકે બાદ.
જો જલાંતા હે કીસીકો ખુદ વો જલતા હે જરર,
શમઆબી જલતી રેહી પરવાના જલ જાનેકે બાદ.
ક્યા શરાબે તામને પસતીસે પોયા હે ઉરજ,

સર ચળી હે હલકી નીચે ઉતરનાકે બાદ.
 કેસી આંખે ફેશ્લી મતલબ નીકલ જાનેકે બાદ.
 ઉમર આધી આ ગઇ પર હે અબી નખરે વોહી,
 બલ ન રસીકા ગયા અફસોસ જલ જાનેકે બાદ.
 હીલાસાગી કહેતીહે ઉનકો કે ખસ વો આત્યુકે,
 મેંહદી કયા બેઠેંગે ફવરન ખુલ્લ મુલ જાનેકે બાદ.
 ઉમર બર ઉનકો તો મેરી શિકલસે નફરત રહી,
 અબ વો ચહેરે દેખતે હેં કમ નીકલ જાનેકે બાદ.
 યાદ આઇગી વફાએ તુમકો મેરી દેખના,
 કદર હોગી તુમકો મેરી-મેરે મર જાનેકે બાદ.
 આવ મીલ જાવ ગલે આશીકશી કયા તકરાર હે,
 સુલેહબી હો જાતી હે, આપસમે ચલ આનેકે બાદ.

ગઝલ-તજજમુલ, તર્જ-કંવાલી.—

કેનસે દીલમેં નહિ રંગ રંગીલા મેરા,
 હર નજરમેં હૈ અસા છેલ છપીલા મેરા.
 દામ ઇચ્છાં કા મીઠા દેગા મેરે દામનસે,
 રંગે દરફા મેં હુઆ દેગા રંગીલા મેરા.
 હમમેં હોગી મુરીદોફી ન જખતક ખખશીશ,
 હૈને વાલા નહિં મપદાં સે હડીલા મેરા.
 અવલીયા ચીસ્ત કે સારે હય ખરાતી જાસકે,
 ચક્ષમે ખદ્દુર વોહ ફુલા હે સજલા મેરા.
 હક પરસ્તી કા તમાશા નજર આયા સખકો,
 આયા અજમેરમેં જખ છેલ છપીલા મેરા.
 નામ લેવા મંચ તોરા ઔર હંચ ઘર ઘર મેરે,

[૧૦]

મંથ બેઠીસથી હું મેરે સાથ કમીલા મેરા.
મૂલરખાને અમતે દહેર હો કુરખાં દીલસે,
રંગ રૂપ મના દીખાઈ જો રંગીલા મેરા.
દરસે ખવાજા કે મેં ઇનઆમ જો લેકર કે ટાલા,
ખવાજાં વાલોં ને રખખા નામ હડીલા મેરા.
જય રહા હે નિગેહ ખલ્ક મેં અલ્લાહ અલ્લાહ,
બસ રહા હે દીલે આલમ મેં રંગીલા મેરા.
અય “તબજુમુલ” દીલો જનો જગરકા માલી,
વોહ રંગીલા વોહ છબીલા વો સજ્જા મેરા.

ગઝલે-લતીફ-મોહીફ. ગુલદસ્તે હાઝા.—
અલ્લાહકી રહેમતસે અલતાફે મોહુમ્મદસે,
ખાલી ન શીરા કોષ હરગીઝ દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકો પયછાના પ્યારે, નખી અહેમદસે,
ઈસલામ ફલા ફુલા ગુલઝારે મોહુમ્મદસે.
હેં ચમસો કમર રોચન, દોનો રૂપે અહેમદસે,
હેરોનહે દો-આલમ ઉસ નુરે મુજર—રફસે,
પું મુજકો શખા લેઅલ એહસાન બા હોમા,
ખાલી નહી આઉંગા જાકર દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકા ખન્દા હું મેં ઉમ્મતે અહેમદ હું,
કહેતા હુવા ઉદુંગા મયશરમે—યે—મકરશી.
ઉમ્મતકો તેરી બખ્સા મિહબુબ મેરે પ્યારે,
મેરાજકી શબ ખાલીક, કહેતા થા મોહુમ્મદસે.
સીનેમે મોહુમ્મદકી તસવીર નુમાયાં હે,
મીલતા હુઆ યે દીલ હે ઉસ નુરકે ગુમ્મદસે.

મહેબુબે ખુદા તુફે મલુબે ખુદા તુફે,
હે સાને ખુદા જાહેર ખારે તેરે સુખદસે.
મરકહની લતીફે અપના બનબએ મદીનેમે,
કયું નાકે ચલે આએ દરખારે મોહમ્મદસે.

નઈ-કબાલી તને-ગઝલ—

બે ખુદી અયસી બઝલી કુછ ઉનકે આ જાનેકે બાદ,
યાની આયા હોસબી તો મોત આ જાનેકે બાદ.
ખંદા ઝન હોતે હે વો પહેલુસુ ઉઠ જાનેકે બાદ,
દેખીએ કયા સુલખીલે ઈસ કુલ ખરસાનેકે બાદ.
ચાએ નાકામીન સુલહમ કલામી કુછ મીલા,
બનમએ વો ખુત સરાપા મેરે આજાનેકે બાદ.
અયફલક અચ્છા નહિ ચે રોજકા સુલમો સીતમ,
શીરસીતમ દાએગા કીસપર મેરે મરજાનેકે બાદ.
કીસકો બતલાઈ અબે ગમકો નથા મેરા રશીક,
હોસબી જાતે રહયે આપકે જાનેકે બાદ.
દોલતે દીદારસે યું શાદહો જાતે હય હમ,
જેસે ખુશ હોતા હય કોઈ માલો ઝરયાનેકે બાદ.
બાદે મજલુ રંગ દીખલાએ ન કયું બેહશત મેરી,
એક દીવાના કુવા કરતા હય દીવાનેકે બાદ.
ઝીંદગીમે જશકદર ચાહો કરો સુલમો સીતમ,
ચાદ આઈગા મગરમે—તુમકો મરજાનેકે બાદ.
દીનતો જયું તું કરકે કટ જાતા હય હીબયે ચારમે,
સરયે આલીહમ કયામત, શામ હો જાનેકે બાદ.

નધ-મઝલ-સુખમસ-

અછ પીયા વોહ દેશ ખુલાલે હિંદમે' છયા ધલરાવત હય,
 બીરહ કી બયરન દરસકી ખાશી, કાહેકો મોહે તંડપાવત હય.
 ખદમ ફેકદે ઝાલીમ, જરા ઝહાકે લીએ,
 ઇશરબી એક નઝર ચક્ષમે સુરમાસાકે લીએ.
 ઘં ફુસ્ને ખુદા દાદકી અલકે લીએ,
 નકાબે રૂખસે ઉઠાદે ઝરા ખુદાકે લીએ.
 મરીત પીઆ કબી ન કીનો નીસદીન મોહે સતાવત હય.
 મઝાલી કયા હય મહોબતમે' એ વદાઈકો,
 યે તર્જ ખુખ નીકાલા હય દીલરખાઈ કા.
 દીખા મદીને કો અખ વકત હય રસાઈ કા,
 ઉઠા કે ફેકદે સદકા તેરી ખુદાઈ કા.
 તુહી સખકા ખેવનહારા, કાહેકોદર લગાવત હય મેરે અઝમે પીયા.
 તુહી બતાદે મેરા અખતીયાર કયસે હો,
 અફા બખ આપ હો દીલકો કરાર કયસે હો.
 યેનસે અખ ચેહ બદલે હાલે ઝાર કયસે હો,
 ખીઝાંજો આઝે તો ફરલે બહાર કયસે હો.
 ઉમંડ ઉમંડ પીઆ નયન હમારે નેહકા મહેં બરસાવત હય.

નદ-કબાલી તર્જ-મનહર-

સોચલે કાતીલ ન ગમહો મેરે મર જાને કે બાદ,
 આદમી પચતાતા હય હુદસે-ગુઝર જાને કે બાદ.
 કરકે વઘાલ વોહ ન આઝે અપને ધર જાને કે બાદ,
 હાય હમ મલતે રહે મૌકા ગુજર જાને કે બાદ.

[૧૩]

કીનરકી રાખળી મેસ એક મુનીસો મમ ખવારથી,
મે અકેલા રેહ ગયા ફરદે છગર જાને કે બાદ.
અરહમે તસ કીનકે પાંડમે થા પોશીદા નીમક,
આખલે રીર કુટ નીકરે અખમ બર જાને કે બાદ.
સર જુદા હોતેહી ઉસને લેલીઆ આગોશમે,
વસ્લકે છુટે મજેહ હમને તો મર જાને કે બાદ.
કેહતે હય વો છોડદો હરદમ શીકાયત ગેરકી,
હમ ન આયેગે તુમ્હે દીલસે ઉતર જાને કે બાદ.
સય ન માનેગે ન માનેગે વોહ મેરી દાસતાં,
હાં યકી લાએ તો લાએ મેરે મર જાને કે બાદ.
કોઇ સેહ સકતા નહિ મેરે શીવા ઉનકે સીતમ,
દેખના પયતાએગે વોહ મેરે મર જાને કે બાદ.
અખળી કુછ હય વકત મઝહુર તોખાહ ઇસ્ત્યાંસે કરો,
વરના પછતાવેગે દુન્યાસે ગુમર જાને કે બાદ.

ગઝલે-સુસ્તફે. તબે-કન્વાલી-

બશર નુરે રખ્યુલ—કંથા બનકે આયા,
નયે રંગસે જા—બજા બનકે આયા.
બને અખીયા અવલીયા સમ બરાતી,
જો ફરહા હુબીએ જુદા બનકે આયા.
કહી લાલા વ ગુલ કહી આંદ સુરજ,
તબક્સાયે અરજો સમા બનકે આયા.
અમર લહેર આઇ બને શકલે ગૌહર,
જો મોજ આ—ગઇ જુલજુલાં બનકે આયા.

[૧૪]

કહો અવલીયા. બનકે શાને દીખાઈ,
કહો આશીર્કે મુખતીલા બનકે આયા.
કહો શકલે ઈસા, કહો શકલે મુસા.
કહો મુમુરે દીલ-રૂઆ બનકે આયા.
બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહાંમે વ લેકીન,
બહાર આઈ જબ મૂસતફા બનકે આયા.

તોફાને સુમતાઝ—ગઝલ—

બાવલેકી મોત કા હે વાકેયા ચે દર્દનાક !
હાએ જસકે ગમસે ખામે કાહે દીલબી ચાક ચાક !
મોઢરોમે જો ઉડા શીરતા થા વો હે ઝેરે ખાક !
ઝોક હમલેમે કીયા સફફાક કાતીલને હલાક !
કીયા કહુ કયું—જનસે—અપની વો બીચારા ગયા !
ઈશક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
હય જો રસ્કે હુર વો સુમતાઝ યેગમ ગુલ બદન !
ખુશ ખરામો ખુશ કદો ગુલ પાય રહન સુનચે દહન !
ખુબર નાઝુક અદા નાઝ આફરી શીરીસુખન !
દીલરૂઆ વ દીલ નસીની જાનવાજો સીમતન !
ઉસકી ઉલફત હીમે સારા ઝોર ઝોર મારા ગયા !
ઈશક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
ઇશકમે ઉસકી હુકુમત ઝોર દોલત બી ગઝ !
જાન બી દી મુદતમે, હાથોસે ઇજાત બી ગઝ !
વસ્લકી રાતે બી રૂખસત મુખે ઇસરત બી ગઝ !
સુહસદોંકી દુસમનીસે ચાહકી પીતબી ગઝ !
અલગરઝ સામાને ફરફત થા જો કુછ સારા ગયા !

ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !
 વાલકેસર પર ને હે ગુલનર વો મલખાર હીલ !
 હુસન કા મનનર વો પુર અનવાર વો મલખાર હીલ !
 ક્યુ ન હો મરગુમે હર ઝરહાર વો મલખાર હીલ !
 હે ફરાહ બકસ ઝોર ફરહત બાર વો મલખાર હીલ !
 પ્રમ કે મર્ગ ઉસકે લીએ લેકર વહોં મારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !
 અર્પ હે સુસદર વ હુસનુ ઇશક કી હે દારોગીર !
 ઉડ ગયા રંગે કમર શીક પડા બદરે મુનીર !
 ચે તગૈયૂર દેખકર હયરાન હેં બરનાવ પીર !
 કાંપતા હે ખોદસે હર એક મોહતાએ અમીર !
 હામ કયસા આસમાને આબકા તારા ગયા !
 ઇશકી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !
 કોઈ મફતુ હકપે કોઈ હુસને જહીર પર નીસાર !
 હય નહ હર એક સાને કુદરતે ખરવર દીગાર !
 ઇન કીલા બાતે જહાં કે હેં અબજ લયલો નહાર !
 એક હાલત પર કીસકો બી નહોં સખરો કરાર !
 જીસકા ચે ખાકા હય ઝેરે ખાક વો પીયારા ગયા !
 ઇશક કી દીવાનગી મેં આવલા મારા ગયા !

તબે-ઉસ્તાદી-ગઝલે-ભૈરવી-

ઉઠો પીયા જગો અંકલી ડર લાગે-જોડો,
 ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઈ-ઇતનેમે હો ગઇ મોરરે-ઉ
 આધી-આધી-રતીયાં પીયતે પહેરવાં, તડપ તડપ જીયા જાવરે-ઉ
 આમવાકી પ્રલીપે કોયલીઆ મોસે, બનમે મોસે મોરવારે-ક

નાટકે-એમાં સુ' ?-મઝલે-કન્વાલી-

દીલ હય વહી છસ દીલમે, મહેબ્બત હો કીસીકી,
હય આંખ વહી છસમે, શરાફત હો કીસીકી.
ક્યું હાય શમે વસલ લગાને નહીં દેતે,
આશુક 'હો તુમ-યા-કે, અનામત હો કીસીકી.
શમાકો દેખકર મયપ્રીલસે, યું કહતા હય પરવાના,
એ ચાહે જલના છસમે, મુજ સાહી જલ જના.
શમાકી બેકશરી હો, કહાં પહેંગેમા પરવાના,
લરજના, થર થરાના, સરકટાના—સાફ જલ જના.
હોતા હય ઉન્હે રસક તો, હો મેરી બલાસે,
જલ જમ અમર જલનેકી આદત હો કીસીકી.

મઝલે-સુસુક-તર્જ-કન્વાલી-

તડપા કે દીલ મેરા નિમાહેં માર રહે મધ,
થોડીસી ચલકે આજ ચેહ તલવાર રહે મધ.
કયા હુસ્ન થાકે આંખસે દેખા હમર માર,
પ્રીતમી નજરકો હસરતે દીદાર રહે મધ.
મહેશીલમે ઉસકી રંગ જમા થા ન છસકકા,
તુજસે યે ખાત દીલય, પુ'ખાજ રહે મધ.
કટ કટ મયે ખુતે, કપતિલકી આલ પર,
ઐસા ચલા વોહ તેજ-કે તલવાર રહે મધ.
હુસ્નો, જમાલકો ફકત, અફસાના રહે મયા,
સુસુક રહે ન ગરમી-યે-ખાજર રહે મધ.

તમામ સુક

—: ચેતવણી :—

દુકાનદાર—બુકસેલર.
અને બીજી કેઈ પણ રીતથી ધંધો
કરનાર. નાનાં મોટા વેપારીઓએ
એકવાર હમણાં તરફથી પ્રગટ થયેલાં
માલનો અનુભવ જરૂર લઈજેવો. બેહદ
સસ્તાં ભાવ ખેંચેલા ઉપાડ. અને સુંદર માલ.
એકવાર જરૂર લખો.

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર
રાણીતળાવ-સુરત.

સુરત ખરાનપુરી ભાગેળ, લાજવાળી પેળ
અનાવિલ લોજની બાજુમાં આવેલા શ્રી
“અનાવિલ બધું” પ્રી. પ્રેસમાં
પ્રાવિંદજી હાલ્દાભાઈ નાયકે બધું.